

Visionen för FinELib-konsortiets tjänster 2025

[Målen för tjänsterna](#) | [FinELibs grundläggande uppgift](#) | [Visionens tyngdpunkter](#) | [Utvecklingsprojekt](#)

Målen för tjänsterna

Öppenhet och samarbete som framgångsfaktorer bakom finländsk forskning och inläring

Öppenhet

Omedelbar öppen tillgång till forskarnas publikationer.
Konsortiet bidrar till att möjliggöra öppen publicering och samarbetar nationellt och internationellt för att främja den.

Samverkan

Konsortiets samarbete möjliggör öppen publicering och tillgång till resurser.
Konsortiet samarbetar intensivt med ledningen, forskarna och experterna vid medlemsorganisationerna.
Konsortiets verksamhetsmodell och beslutsfattande är smidiga och flexibla.

Nya frågor och fenomen

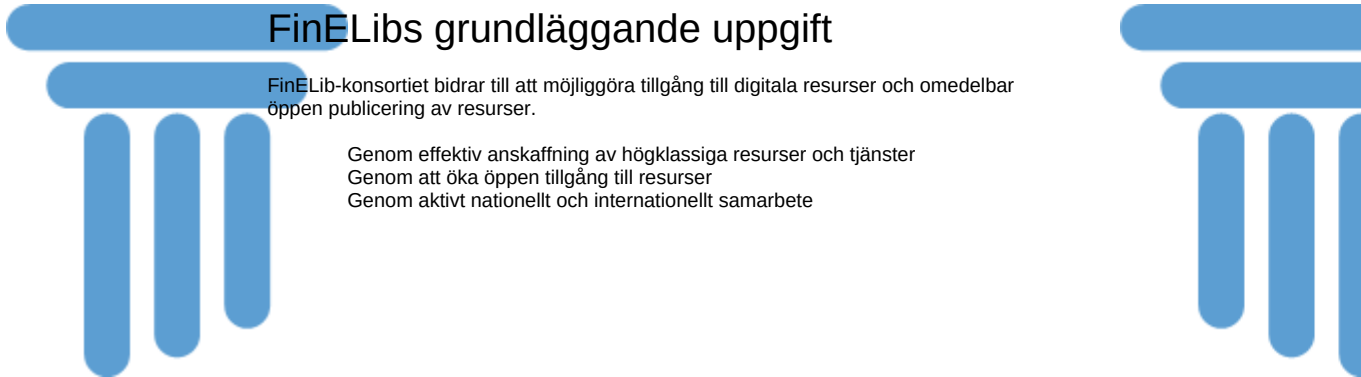
Identifiering och undersökning av nya frågor, fenomen och resurstyper i samarbete med utomstående aktörer.

FinELibs grundläggande uppgift

FinELib-konsortiet bidrar till att möjliggöra tillgång till digitala resurser och omedelbar öppen publicering av resurser.

Genom effektiv anskaffning av högklassiga resurser och tjänster
Genom att öka öppen tillgång till resurser
Genom aktivt nationellt och internationellt samarbete

Visionens tyngdpunkter

Öppna
publikationer

Mångsidig
och smidig
resursanskaffn
ing

Konsortiets
samverkan

Effektiv,
databaserad
verksamhet

Öppna publikationer

Beskrivning

Inhemska och internationella vetenskapliga publikationer och facktidskrifter ska vara öppet tillgängliga för alla. Forskarna vid de organisationer som hör till FinELib har möjlighet att publicera sina studier öppet utan ytterligare kostnader.

Mål

-
- Kostnadsneutrala avtal för stora vetenskapliga tidskriftspaket

- Högklassiga alternativa OA-publiceringskanaler för forskare
- Enklare öppen publicering för forskare
- Avtalen möjliggör en omfattande vidareanvändning av publikationer
- Undanröjning av embargon på parallellpublicering
- Mer öppenhet för facktidskrifter

Nyckelåtgärder

- Förhandling om transformativa avtal
- Samarbete med förläggare för att utreda hur forskare kan publicera via helt öppna kanaler på ett lättare och förmånligare sätt
- Utveckling av finansieringsmodeller för öppen publicering tillsammans med konsortiets medlemmar och finansiärer
- Förhandling om Creative Commons-licenser
- Förhandling om undanröjning av embargon
- Precisering av förhandlingsmål
- Internationellt och nationellt samarbete för att möjliggöra öppen publicering
- Överföring av abonnemangsavgifter för öppen publicering

Utveckling av färdigheter

Kompetens

- Kännedom om finansieringskanaler för forskningsprocesser och andra publiceringsprocesser
- Förhandlingsskicklighet och kommunikativa färdigheter som konsortiets målsättningar förutsätter

Verksamhetsmodeller & processer

- Identifiering av högklassiga OA-publiceringskanaler i samarbete med forskarsamhället

Mångsidig och smidig resursanskaffning

Beskrivning

Forskare, lärare och studerande har relevanta och högklassiga resurser till sitt förfogande mer mångsidigt än tidigare. Konsortiet anskaffar resurser smidigt genom samarbete så att organisationer kan använda sig av resurserna.

Mål

- Resurser som abonneras för forskning, undervisning och studerande kan användas enkelt och kostnadseffektivt
- Konsortiet tillhandahåller sina medlemmar anskaffningsmodeller som är smidiga och tar organisationsspecifika behov i beaktande så långt som möjligt
- De allmänna biblioteken tillhandahåller kunderna ett omfattande utbud av e-böcker
- Inhemska resurser står till förfogande för bibliotekens kunder
- Konsortiet anskaffar snabbt nya annorlunda resurser (till exempel audiovisuella resurser, läromedel)

Nyckelåtgärder

- Kostnadseffektivitet och användbarhet vid resursanskaffningsmål
- Identifiering och licensiering av resurser av ny typ (till exempel audiovisuella resurser, webbkurser)
- Omarbetning av selektions- och anskaffningsprocesserna för resurser (till exempel vertaa.fi)
- Konkurrensutsättningar (till exempel tjänster för e-böcker)
- Så omfattande användarrättigheter som möjligt för avtal
- Identifiering av organisationsspecifika behov och skapande av anskaffningsmodeller
- Överenskommande av resursanskaffningspolicyer för e-böcker och inhemska resurser

Utveckling av färdigheter

Kompetens

- Behärskning av de metoder och verktyg som ett fungerande samarbete förutsätter
- Utveckling av kompetensen särskilt vid konsortiets små medlemsorganisationer och de allmänna biblioteken

Verksamhetsmodeller & processer

Utveckling av verksamhetsmodellen:

- För resurser av ny typ
- För smidiga anskaffningsmodeller

Verktyg

- Framtagning av en plattform som grundar sig på delning

Konsortiets samverkan

Beskrivning

Konsortiets kultur och verksamhet är öppen, dynamisk och grundar sig på en ömsesidig tillit.

Öppen publicering förutsätter att konsortiet samarbetar med ledningen, forskarna och experterna vid medlemsorganisationerna.

Snabba oförutsebara förändringar i anslutning till övergången till öppen publicering förutsätter smidighet och samarbete inom konsortiet vid identifiering och utveckling av nya frågor.

Nyckelåtgärder

- Ett gemensamt styrsystem för konsortiet samt mer snabbhet och smidighet i verksamheten och beslutsfattandet
- Aktuell, systematisk och jämlik kommunikation för alla medlemmar i konsortiet
- Resursanskaffnings- och beslutsprocesser som stöder verksamheten

- Konsortiets gemensamma uppfattning om anskaffning av resursermaterial
- Nationellt och internationellt samarbete stöder verksamheten
- Identifiering av de fenomen som påverkar konsortiets verksamhet och justering av verksamheten vid behov

Mål

- Klargörande av de gemensamma strategiska avsikterna och överenskommande om en gemensam framtidsvision
- En modell som möjliggör delning och utnyttjande av hela konsortiets expertis
- Göra det lättare att ge respons till FinELib-byrån
- Modeller och processer varigenom konsortiet stöder medlemmarnas resursanskaffning (till exempel avtalsmodeller, rådgivning)
- Bedömning av nya produkter och beslut om förslag (max 3 månader)
- Omarbetning av styrstrukturen och säkerställande av informationsspridningen till konsortiets medlemmar
- Klargörande av informationskanaler och tidsplaner
- Utveckling av verksamhetsmodellen och konsortiets styrstruktur för att stödja ett smidigt beslutsfattande och behandling av nya frågor och resurser som ett konsortium
- Omarbetning av principerna för resursanskaffningen
- Skapande av nya nationella och internationella samarbetsnätverk
- Gemensamma projekt och finansieringsansökningar för att utveckla konsortiets verksamhet

Utveckling av färdigheter

Kompetens

- Ömsesidig kommunikation
- Faciliteringskompetens för att förnya samverkan
- Juridisk kompetens för att stödja resursanskaffningen

Verksamhetsmodeller & processer

- En gemensam verksamhetsmodell och ett gemensamt sätt för att stödja det mervärde som konsortiet ger organisationerna

Verktyg

- Utveckling av kommunikationskanaler
- En interaktiv plattform inom konsortiet

Effektiv, databaserad verksamhet

Beskrivning

Som ett konsortium bildas en kultur för öppen publicering i Finland och internationellt i samarbete med olika aktörer. FinELib utnyttjar data i anslutning till publiceringsflöden och finansiering för publiceringen vid förhandlingar med förläggare och samarbetspartner för att bevisa sitt inflytande samt för att utveckla en infrastruktur för öppen publicering.

Mål

- Data som behövs för att utveckla en kultur av öppen publicering (till exempel publicerings-, användnings- och kostnadsdata) har insamlats och är öppet tillgängliga för användning
- Data används för att utveckla konsortieverksamheten och bevisa inflytandet

Nyckelåtgärder

- Insamling av data om finansierings- och publiceringsflöden i anslutning till publiceringen
- Skapande av analyser och indikatorer för att följa upp inflytandet
- Definiering av behov av data, kartläggning av datakällor samt klargörande av datainsamlingens och dataanalyseringens roller
- Bildande av ett samarbetsnätverk för insamling och analysering av data, till exempel högskolor, forskningsanstalter, finansärer
- Utnyttjande av data från andra nationella och internationella aktörer
- Utveckling av användarstatistiken och användargränssnitten
- Undersökning av öppenhetens påverkan på användning av publikationerna

Utveckling av färdigheter

Kompetens

- Dataanalys
- Visualisering
- Kunskap om den vetenskapliga publiceringsprocessen

Verksamhetsmodeller & processer

- Utveckling av samarbete (CSC, VSD etc.)

Verktyg

- Utveckling av arbetsredskapen

Utvecklingsprojekt

Utveckling av ledningsmodellen

Ledningsmodell

Omarbetning av konsortiets lednings- och styrmodell

- framtidens tjänster
- beaktande av olika medlemmars behov och synpunkter
- forum för beslutsfattande, behandlade ärenden och deltagare

Utveckling av verksamheten

Effektiv, databaserad verksamhet

Säkerställande av analyseringskompetensen

- dataanalys
- visualisering
- verktyg

- kostnadsfördelning

Kommunikation

Genomskärande kommunikation mellan konsortiet och intressentgrupperna.

Mångsidig och smidig resursanskaffning

Resurser av ny typ/resursanskaffning

- omfattande anskaffningar vs specialresurser

Öppen publicering

Identifiering av högklassiga OA-publiceringskanaler i samarbete med forskarsamhället.